

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő: Felér János.	Főmunkatárs: Révész Lajos.	Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint
Égész évre	4 frt	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 frt, ezentúl minden megkezdett szaz szónál 50 krral több.
Fél évre	2 „	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előzetesek a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.		Lapunk számára hirdetések elfogad a „Reuter ügynökség és a Magyar Távir. Iroda” hirdetési irodája Budapest, Grantos-utca 1. szám.
Negyed évre	1 „			

Az örök kérdés.

Minden nemzetnek, minden kornak megvolt a maga ideálja a teremtés ékességéről — a nőről; minden vallás és tudomány külön dogmákat tanított az emberi nem szebbik feléről — az asszonyról; minden ember más és más hibben ringatta magát; minden költő és művész más és más alakban képzelte el magának a legszebb lányt, a nő-kérdést: mégis örök kérdés marad ez az utolsó ítélet trombitájának harsány szaváig. Nevét és lényét a nyelvnek legcsodálatosabb, legválogatottabb kifejezéseivel díszítik, a dicsősé és kitüntető jelzők legnagyobb gazdagságával halmozják el, róla szól a legtöbb ének, őt isteníti a legregebbek művészi alkotások beláthatatlan serege.

És mégis az asszony helyzete sohasem felelt meg e szerető, becéző, elismerő, kitüntető felfogásnak. A művészetek története felemelte, kitüntette az asszonyt, ellenben az élet minden korban nyersebb, durvább és prózaiabb volt hozzá. A művészet asszonyja ideál, az életé mindig rabszolgája volt; a költészet istennitette, az élet a konyhába űzte, vagy a mezei munkát végeztette vele; a tudomány örök csodának ismerte, az élet közönségesen bánt vele. Még a világtörténet nagy korszakában is, a troubadourok, a lovagok női kultuszában is elnyomás volt osztályrésze.

A keresztény hit a szeretet szimbolumául tekintette, de az élet a szenvedés és a tífres koszorúját nyújtotta neki. A humanizmus emancipálta, de megtagadta önállóságát; a civilizáció felemelte, kifejtette egész méltóságában, de elébe állította gátul a prudériát. A modern kor asszonyát egy féktelen árgus őrzi, az etiquette, s mégis szabadnak hiszi magát; egy szeszélyes zarnok igázta le: a divat, s mégis szabadságáról beszél; egy titkos ellenség veszi körül: a hypokrizis, s mégis nyíltan, őszintén véli helyzetét. Voltaképpen a nő hypokritasága maga a prudéria, az etiquette s a divat, csak a hypokrizis szolgáló leányai. Ezek a modern asszonyesékek sárkányai, s rájuk gondolva magyarázatot kapunk a mithikus mesevilág elátkozott királyleányairól, bilincsen

szekrényekről, négy fal közé temetett asszonyokról. Feltámad lelkünkben a mesebeli királyfi, a ki megszabadítja az elátkozott, elbűvölt, bilincsen vert, eltemetett leányt, mikor levágja a sárkány hét fejét, keresztül megy az őserdők tőzén, szétrombolja az elbűvölt várkastélyokat. Ez, a modern meséből kölcsönkért lovag fogja megmenteni a hypokrizis bűvölete alól a modern asszonyt. A neve rövid, mindenki ismeri, de senki sem ismeri jól, szabadságnak hívják.

Az asszonyok szabadsága, a modern kor megfejtendő feladata, az asszony-kérdés problémája.

Istenítjük a szabadságot, istenítjük az asszonyt, de arra rá sem merünk gondolni, hogy az asszony szabadságában is istent lássunk. Félreértjük a szabadság értelmét s ezzel néhány századdal hátrább helyezzük asszonyainkat.

De lássunk néhány példát.

Egy fiatal leány felügyelet nélkül nem mehet ki, de nekünk szabad az anyja oldalán haladó leánykát kíméletlenül szemmel tartani, reá félfhangon megjegyzéseket tenni, sőt szemjártékkal inzultálni is. Ha az a fiatal leány egyedül kimehetne, nekünk nem volna szabad szembenézni vele, vagy megjegyzéseket tenni rá. Magányosan utazó hölgynek a női szakaszban kell helyet foglalnia, ha nem akarja magát az utazó férfi-közönség részéről izellenységnek kitenni. Ha szabad lenne az utazó hölgynek akárhol helyet foglalni, a férfi kötelezve volna, hogy az illendőség korlátait megtartsa s tisztelatlenségre ne vetemedjék. Táncteremben, színházban, sétatéren elfecsegetünk a fiatal leányunk minden izellen dolgról, mert a leányunk nem szabad a bóbiskoló mama mellett a maga hatalmával szembeszállani. Ha szabadságában állana a tolokodó viszázatgató, sok fiatal úr átközná azt a szabadságot. Ha a nő nem az lenne, a mi most, hanem a társadalom, vagy a törvény védelme alá volna helyezve, akkor nem volna szükség a férj vagy a szülő gyámiságára. Ha a nő arra lenne nevelve, hogy szükség esetén maga védje magát: nem kellene éreznie a fel-

ügyelet szükségét. Csak az első tolokodót kellene érzékenyen sujtani, megszűnnék a fixizáló monoklikk és zwickerek inzultusa. Csak lenne törvényünk, akár becikkelyezve, akár a társadalom tudatában, hogy a ki nőt bármi módon feszélyez, vagy éppen inzultál, könyörtelen elbirálásban részesül, nyugodtan mehetne ki hazulról bármily fiatal nő.

Igy értjük mi a nők szabadságát s ez nem áll ellentétben semmiféle morális vagy etikai törvénnyel, sőt inkább megerősíti mindeniket. De ellentétben áll azzal a közönségesen értelmezett morállal, hogy a férfi mind megengedhet magának, a mire a nő tekintetével vagy élszóval feljogosítja. Ellentétben áll azzal a félrengyarázott értelemmel, hogy a férfi nem felelős a nővel szemben. Ez kényelmes tan, de hamis és e mellett a férfit sújta. Ellentétben áll a műveltséggel, melynek első és utolsó parancsolata, hogy tiszteljük embertársainkat, tehát asszony-társainkat is.

A nőknek így értett szabadsága valójában a női nem kultuszát jelenti, melyet csak feltétlen szabadelvűséggel lehet igazán ápolni. Ha erre a magaslatra fokként való emeléssel fölegeltettük az asszonyt, akkor nem lesz szükségünk csodálatos elvekre és transcendentális teoriákra; nem fogunk trójai kérdést csinálni minden fülemle pörböl s nem fogjuk az élet harmóniáját minduntalan megzavarni.

Magyar színészek Turóc-Szent-Mártonban.

December 1-én (szombaton) Verő György »Szultán«-ja került szíre szűfölt ház előtt. Mondjuk ki egyenesen, az operettek sehozsem tudnak tetzenni ez évben Turócban; szírintünk nem csupán azért, mert a talványiak olyan jó operetteket voltak; hanem, mert beleint tavaly a nagy közönség ebbe a valójában léha élvezetbe. Nem lehet azt mondanunk, hogy Egyrék operette előadásai rosszak; mindenesetre jó közepes előadások ezek; de az operettehez, hogy közepes előadásban is tetszősö legyen, mindenek felett jó zene — és aztán látványosság számba menő díszletek kellene. Ha ezek közül bármelyik hiányzik, kiki az operette szövegének silánysága — és lehetetlen hatni vele. Matray, Képes, Hevesi, Bessenyei, Boar s a többiek

volna, ha azzal be nem elégszik, hogy első szent lehessen.

Miklós lykai Patarából való püspök volt, a ki hitéről börtönt szenvedett. Nagy Constantin bocsájtotta szabadon, hogy a nicai első egyetemes zsinaton részt vehessen. Miklós püspök tulajdonképpen egy csodátele révén került rossz hirbe és vált a gyermekek remévé. Ez eset érdemes emlíndásra:

A messze Ázsiából két fűcska indult utá Myrába, a hol akkor Miklós, a kegyes püspök lakott, a kik a szent életű férfiú áldását akarták megnyerni. De későn érkeztek a városba, egy korcsmában vettek szállást, a kapzsi korcsmáros azonban megnezselvén, hogy a két fiúnál pénz van, megölte őket és hulláikat egy kádba nyomta, melyben disznóhus pácolódott.

Miklósnak azonban álmában az isten tudomására hozta a gaztetted, elment a vendéglőshöz, követelte a két gyermeket, mire a korcsmáros térden állva kért kegyelmet. A bűnbánó emberen megesezt a püspök szíve, feloldozta őt szörnyű vétkeiről, a két gyereket pedig föltámasztotta és megáldotta.

Ezen csodatételét képes ábrázolatokban öröktük meg. A püspöki ornatusban álló püspök melé egy kádat szoktak festeni, melyben két gyermek-fej kandikál ki az eset emlékére. Ezt a képet sokan nem értették és úgy magyarázták, hogy a püspök a rossz gyermekeket oda rejti; ebből a képből kerül ki torzítva a putnyon, a száik, a hova a »Mikulás a rossz gyermekeket elrejt«. Századokon keresztül torzították Miklós püspök jószág alakját s lett belőle manapság a gyermekek réme.

Pedig Miklós püspök jótéteményei százakra maradtak a legendák nyelvén. Miklós a szegény, de erényes

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Csend . . .*)

Csend . . .

Az utca-lárma még fülemben cseng,
De már körülem elpihent az élet,
Lámpán végsőt lobogva serege,
Számilgatom a lomha percet
S egyszerre csak a holdsugár betéved
És mintha az éj őrszeme
Rám résztvevőn tekintene
S aztán az éj libegő árnya
Borulina rám, szememre szállna:
»Aludj, aludj, feledd a gondot,
Ölemben oly jó lesz nyugodnod . . .«

Csend . . .

Az utca-lárma még fülemben cseng
Mind halványabbban, egyre elhalóban,
Mint meggyőrt szív végre végsőt dobban
Sötét fátylaba rejti el az éj,
E gondos anya gyermekreit;
Ieszti rémmel, altajta szép mesével,
Mig végre csendes mindenik:
A faradt munkás megpihenni készül,
A kéjvádas lomhán ölebe szédül,
A zsongori nem őri-félt kincsét,
Csöndes kuckóban elpihent az inség,
Nem látja hervadását a ledér
S az árvának kezében a kenyér

*) Mutató az »Éjjel-nappal« című sajtó alatt levő kötetből.

Álmában. Oh a gyöngék edes anyja
Az álmot olyan bőven osztogattá!
Mihaszna ha nem váltja be soha
A nappal, e kegyetlen mostoha.

Csend . . .

Körülem minden elpihent,
Csak én vagyok, csak én maradtam ébren:
Szegény virasztó miljó szenvedésen
Zsibong a kérdés kabuló agyamban,
Számilgatom a perceket magamban
S a lomha percc egyszerre szárnya kelve
Ragad magával messze — végtelenbe,
Szemem rég ábított jövőbe lát,
Köszöntöm az új korszak hajnalát,
A gyözedelmi dal fülemben cseng . . .
Csend . . .

Mikler Gusztáv.

Mikulás napja után.

Tegnapelőtt volt a családok kis csacsogó anygalkának a félelem és öröm vegyes érzelmével várt Mikulása.

Nevelésünk, mily nagy, mily kegyetlen tévedése, hogy a szent életű férfiú, Miklós püspök, a nagy gyermekbarát, korának legnagyobb filantropja mint gyermekremítő Krampusz szerepel. A tiszteletreméltó őz püspök, mint valami szörös testű szatyr, kecskelábú és szarvú manó szerepel a gyermekek képzeletében.

Százados néphit kompromittálja e keresztény szentet és mégis, különösen a keleti keresztényeknél Miklósna! nincs elsőbb szent, a ki még Isten is lehetett

megtették mindazt ami tőlük telett, — de bizony a »Sultán« nem hódított Turócbán.

December 2-án (vasárnap) a régi jó »Csikós«-adatk, Szilgietinek ezt az elévülhetlen népsziművét s pompás, öszevágó előadásokkal bőven kárpótlottak a szép számú közönséget a tegnapi nap unalmáról. Azt hisszük, hogy felesleges bővebben magyarázgatnunk, hogy az est központja maga Egry volt, mint András csikós bojtár; töröl metszett, zamatos játékkal s a régi jó idők gyűjtő dalaival — melyekben ügyes segítő társa volt Mátyr Margit, mint Kózi — igen nagy hatást ért el a jól hangolt közönségnél. Aztán Szabadhegyi, Boár, Bessenyei, Pintér, Daróczyk, mind közreműködtek, hogy a hangulat emelkedjék. A három részes egész jelenése valószínűságot vihárát idézte elő a tapsoknál. Verbóczy Emília, Lipcseyné és Sebestény Erzi egymáson tettek túl a józú mókában. Szóval az előadás a legsikerültebbek közé tartozott.

December 4-én (kedden) »Uff király« került színre; ez a cirkuva való burleszk jelenetek gyűjteménye, melyen az a kevés közönség — nem keresvén benne semmi zenei élvezetet — legalább jól kikacagta magát. Bessenyei, Hevesi, Pintér, Boár annyit bohókodtak, hogy sokak oldalát megfajdult a kacagástól. Mátyr. Képes elég csinosan énekelt.

December 5-én (szerdán) ismét elemében volt a társaság, amennyiben hozzájuk inkább méltóan mutathatták be erejüket: Sardou »Csapodár-jában. Régen megírta ugyan a nagy francia mester e vígjátékát, de mindenkori jól esik megmosolyognunk a nyarspölgár felülését, akit költői fölülétséggel olyan sikeresen kigyógyít a legrosszabb próza, az éhség és egy szemlemez, pikáns asszonyka gonoszkodása. Champignak (Szabadhegyi) igazán pompás medium Camilla (Rónai Karola) kezében. E két vervevel megjártósót alak mellett kitünően alakította meg Bessenyei is a bárgyú Fridolin szerepét; túlságos naivságában olyan kedves tudott lenni, hogy valószínűleg élvezet volt látni a színpadon. Egry Riverol kapitányt játszta a töle már megszokott elevenséggel s Constance szerepében Török Margit bizonyította be, hogy a színpadon sokkal szebb jövő vár rá, mint a zongora mellett. A kis Lipcsey Jozsef névvel megjelenésével emelte a kellemes hangulatot; szóval pompásan mulatott a közönség; az mindkét egészen természetes, ha Rónai van a színpadon; mert az ő eleven, tüzes játéka ambíciója s ragadja magával a többieket is.

December 6-án (csütörtökön) Sziget bási »Nőemancipáció«-ja került színre. Régi, sablonoszerű mesésövés, gyermekes cselekvény; elég lapos nyelvezet; de olyan színpadi hatás, hogy olyant csak színesírihat meg.

Hallottuk már Önök, hogy a gazdag nagybecsű magához citalja ismeretlen unoka öccsét és bugat, kik természetesen szerelmese egymásba, hogy vagyona arra hagyja, amelyik inkább kedvére való? Nos, hogy ezek ketten mindent elkövetnek, hogy a másik legyen az örökös, valamikor sokszor olvastuk szentimentális regyekenben s tudjuk könyv nélkül, hogy mégis mind a ketten öröklöttek. De hat Sziget bási anyi keptelen ugyan, de nevetettó epizódot szó e régi mese keretében, hogy a közönség egyik kacagásból a másikba sodortatik belé, hogy szinte jól esik, mikor a függöny lebozsattak és az ember kipihenheti magát. Egry, mint az öreg Kaczer huszár, elemében volt; ilyenek lehetnek azok a világ latok, 5—6 kapulattól kiszolgált vén huszárak, Don Juanok s Hary Janosok egy személyben — s kisse közönségesebb kiadásban. Nem egyszer nyílt színen zúdult fel a közönség tapsa; kivált, mikor markotányos-nőnek öltözködik. Hevesít

menyasszonyok védoszentje. Legendák beszélnek, hogy lovon vágatva ablakon dobálta be a hozományt a szegény, de érnység menyasszonyoknak.

Miklós a földközi tenger vallásos hajóslegényeinek a védoszentje. Mert ugyancsak Miklós püspök volt az, a ki egy a tenger bős hullamai által mar majd majd elnyelt hajón oly buzdón imádkozott Istennek, hogy a hajó a biztos veszedelmet ekerítette. És mégis mért vannak oly közel a Miklós püspök és Krampuz alakjai. A jósgom mindig jutalmazó, az engeszethetetlen gyűlölet és büntető »zornyeteggel. Buzaság miatt. Hazi nevelésünk egyik fírétevédsénekné bizonyította, hogy a gyermekek e kedves unneppét rémülettel akarják átvaltoztatni; a jót akarják szolgálatni, nem a jónak szerete által, hanem a felelem képtelenséggel. Honnan mástól kerülhetett volna ez a képtelen paedagogia, mint a paedagogának szülőházából, a németekről; a Krampuz alpesi fogalom és éppen olyan csemegével kedveskedő, virág-csal fenyegető mumus, mint nálunk a Mikulás. Így lesz Mikulás a legtöbb gyerekre felelmetes, utób már a sokszorosan és súlyosan kompromittált püspök helyét egy elég kormos seprű helyettesíti. Ma már a Mikulás csak a naivabb kedélyű gyermekeknél él. És mivel Mikulás inkább rettegés a gyermeki kedélyre, megszüntet nem igen kell sajnálnunk, de mért nem maradhat meg belőle a kedves naivság? A kis gyermekek cipőcskének edéségkeivel való teleltömése. Hadd almodjék meg a kis angyalok az éjszaka csöndjében az egy követet a csemegével, mily bajos az a kis naiv gyermek, a ki estenden szénát, zabot tesz a cipőcskéjébe, hogy ha a Mikulás lovon jön, legyen a lovának mit harapni!...

Miklós még vértanu sem volt és mégis az első szenté lett. Világos bizonyíték arra, hogy még a szenté való létehez is csak szerencse kell. Mi volt Miklósnak szerencséje? Az-e, hogy a nevű századokon át félremagyarázták, vagy az, hogy névünnepe összekész egy a pogányoknál ez időben tartott ünneppel, a Sigiillariával? Döntések el a mitológia tudósai.

Haarsi Kálmán.

is most lattuk először; már t. i. a mi régi Hevesinket, aki Kleingner, nyugalmazott fúrvezér-hadnagyot játszta olyan maszkkal és humorral, hogy sokan majdnem rosszul lettek a kacagástól; no, hogy Verbóczy Emília milyen kitűnő partnere volt, talán fölsőleges mondanivaló; latni igazán élvezet volt. El kéne különbben sorolnunk az összes szerepöket s kidicsérem eleven játékuért és mindnyájukat; hogy mégis csak Mátyr Margitot és Szabadhegyit említen fel, kik a darab főszereplői voltak s igazán jól játszottak, onnan van, mert a rendelkezésre álló tőrből igen kifogytam.

Pedig még egyet — a rövid színi szezon végén — minden esetre el akarok mondani. Azt igen tisztelt Hölgyeim és Uraim, hogy csütörtökön lesz jutalomjátéka Rónyi Karolának, ki a »Fedorát« választotta ki, hogy igaz művészetét szíve szerent bemutatthassa. Annnyira megnyerte e kedves, rokonszenves művésznő e rövid idő alatt is a közönség osztálan szeretetét, hogy fölsőleges lenne közönséges reklámozni csinálni az ő érdekében és sem hozzá, sem hozzánk nem volna méltó. Bizonyára elég e hirt tudatnunk a nagy közönséggel, mert meg vagyok győződve, hogy tömeges megjelenésünkkel fogjuk meghalálni azt az igazi élvezetet, amelyet nekünk minden fellépéséül szerzett.

Ugyancsak e héten kedden lesz Egrynek is a jutalomjátéka; az iparkodó s a közönség igényeit annyira szemelőtt tartó igazgató — reméljük — szintén telt haz előtt játszta el egyik legszebb alakítását.

Tegnap a »Hun utódokban« gyönyörködtünk. De erről jövőre.

Referens.

És most szabad legyen még egy pár szót mondanom Turócberg megye hazafias közönségéhez.

Ne kerüljessük az igazságot, azért, mert kellemetlen. Ismerjük el, hogy a F. M. K. E. színtársulatát nem partolja úgy a közönség, amint egen Turóc-Szt-Mártonban s épen a F. M. K. E. színtársulatát pártolni kellene.

Nem érdemlik meg talán? Megérdemlik; igazán jobban megérdemlik, mint bármely tarsulat az itt voltak közül. Az operettek miért talán? De hiszen ez sem igaz; mert az első operette is — amikor még senki nem tudta, hogy miként játszak — majdnem ures haz előtt ment. Mi hat az oka ennek a szomorú tapasztalatnak? A közöny, igen tisztelt közönség, a nem törődőség.

Lássuk azonban be, — még nem késő — hogy ez a közöny nem csupán Egryekre nézve szomorú következményű; önönök magunkra nézve sokkal szomorúbb.

Vagyunk Turócbán közel 200-an a F. M. K. E. tagjai. Ugyan hányan vettek ezek közül bérletet? Hányan látogatják ezek közül az előadásokat? Az a szomorú, igen tisztelt hazafias közönség, hogy igen könnyű Turócbán az erkölcsi kötelezettség aól kibújni; az a szomorú, hogy nálunk senki rossz neven nem veszi, ha mi társadalmi köteletségünk épenséggel nem teszünk eleget.

Turóc-Szt-Mártonban a F. M. K. E. színtársulatát demonstratívó kellene pártolni a magyarságnak, még ha nem volna is olyan jó, mint amilyen. Nem volna szabad megtörténni, hogy az a jól szerzett ellenőbor (hiszen tudják, melyik?) ényosan a szemünk közé nevesethessen, hogy így szoktak az urak pártolni a saját színtársulatát? Mi ezt másként csináljuk. Igazuk van, ők másként szoktak teljesíteni társadalmi kötelezéseiket.

Még nem késő, gondoljuk meg s tegyük lehetővé, hogy tisztességesen távozhasson tőlünk Egry derék tarsulata...

Lapszemle.

A »Národnie Noviny« f. évi november hó 29-éről kelt száma »A magyar szabadság igaz világhosszágában« cím alatt következőleg vezérleikket:

Hogy a magyarok — az újdonsült magyarok — a magyarórok — ne gondolják, hogy valahol messze, tán valahol a »barbár« Kamcsatkában akarok segítséget keresni mind behibonyítására, hogy kormányuknak, a maguk közegeinek (a miénkek biz lsten nem nevezhetjük) a törvényileg biztosított szabadságról, egyenlőségről — a méltányosságról szó sem lehet — még egészséges fogalmuk sincs, sőt hogy önmaguk tiporják labbal a törvényt, s ingerlik emellett s a kétségbeesésbe kergetik a nem magyar nemzetiségeket s maguknak a művelt nemzetek koncertjében aláassák a talajt. Allapodjunk meg csak a saját kü-zöbünk előtt s kérdezzük meg az összes zarnokocsákat, kezdve a szolgabíróktól egész a miniszterekig: mi van a mi fellebbezésünkkel, a melyekben népgyűlésünk törvénytelen sőt barbár betiltásai ellen védekezünk? Tudni akarjuk honnét, felülről, mily aipon van joga a szolgabírónak s az ő mesterének az alispánnak betiltani a népgyűléseket, ha ezt a törvény megengedi? Tudni akarjuk, ki számára van az a törvény, vajjon csupán csak a magyarok s olykor-olykor a socialisták kedvért? Tudni akarjuk, vajjon az számunkra csupán csak azért van meg, hogy azzal bennünket fejbe íssettek vagy hogy azt nekünk főgék gyanant mutogassatok?

Midőn a magyarok a véderő törvény ellen küzdöttek, a mely csupán egynehány önkényes vizsgálat akarta szigorítani, követelven tőlük több német nyelvet s ismeretet, akkor az egész országban tartattak népgyűlések s az újdonságok ellen erős támadás folytattatott, — s azokot a csendőrök szét nem kergették; midőn nemrég a kormány javaslatai a polgári házasságról stb. bikő felében voltak, ott a hol a magyarok többségben élnek, hangos népgyűlések tartattak contra, de sőt maga a kormány iscenelt

formális népgyűléseket a maga érdekében; no de a midőn a magyarok s a magyarórok a kormány egyház-politikai javaslatai ellen tartottak népgyűléseket, még ott sem merészkedett senki betiltani a népgyűléseket; tehát csak azt akarjuk tudni a minister úrtól, hogy miként intézi el a mi rekursusainkat, a hogy határozataiban világon fejezze ki magát arra nézve, hogy miért nem semmitette meg a szolgabírák s az alispánok határozatait s hogy miért nem tanította rendre, a mint az egy ministerhez illik, ezeket a törvénytiporakat s minden önálló szellemi fejlődés elnyomóit?

Igazán, hallani szeretnők a minister úrtól fellebbezésenként elintézését, hogy megmondhassuk a mi tőrt népknek, hogy igenis van rossz török adminisztrációnk, vannak basakodó hivatalnokaink, a kik mit sem adnak a hazai törvényekre, a polgárok jogaira, de hogy odafönt kárhoztathatók a hivatalnokok törvényellenességet s hogy a minister úr fényűt azokat a basákat, a kik megcsorbítják, s labbal tiporják a minden polgárt egyformán kötelező s egyformán felelősségtörvényeket. Ha későn is, de megakarjuk ezt népknek mondani. S ki akarónk a világnak azért is jelenteni: no, a magyar kormány jobb útra tért, respektálni akarja Magyarország nem magyar ajkú nemzetiségeinek jogait is.

Ha azonban oly messze vagyunk má, hogy kivagyunk szolgálatva a magyarisáció sovínistikus drakujának kenyévre, az eseten szintén kívánjuk rekursusaink s kérvényeink elintézését; jelentésüket ki kerekem, hogy helyeslétek a vicispáni — szolgabírói betiltásokat népgyűlésenk tárgybán azért, hogy a tótok akartak gyűlekezni, s ennek nem szabad megtrónni, mert a tótokkal szemben nem kell, vagy nem is szabad a törvényt respektálni. Így is meg kell lennünk elégedve, legalább nyugodni lesz a lelkiismeretünk s nyíltan fogjuk nemzetünknek mondani: ime, milyen az úr, olyan az árú, s aztán ti sem fogjátok a világra hadarni s olyannal ámitani a világot, hogy minálunk a jogegyenlőség a legszebb virágzásában van meg, s hogy csakis egynehány nemzetiségi igazító köt bele a magyar nemzeti, de mit is mondok? a magyar nemzeti jogegyenlőségbe.

A legszebb, s Magyarország összes nem magyar ajkú nemzetiségeire nézve legelőnyösebb s főleg a magyar nemzetre nézve legdicsebb volna az, ha a súltszaggal valamennyi megyéi zarnokoknak lerontanók a szavait s az igazság s igazságosság állapontjára helyezkednétek. A minister úr azt jól tudja, hogy minden individuum védekezik, s nemcsak fenntartani akarja magát, de akar az életben érvényesülni is valamiképpen. (mert nemcsak az adónak s az adózónak van értéke) lassított be tehát, hogy így van ez a nemzetelt is, lakjék az bár mindjárt az afrikai pusztaságokon s takoródzék bár mindjárt fűfega levelekkel. Amint egyes emberből, ha sokat ingerled, bosszantod, kitűr a szenvedélyesség érzelme, a mely érzelem nem tekint ellenfelének erejére, épp olyan érzelem, csak hogy nagy harmóniába egyesülve, él a nemzetekben is. (Lass bármilyen históriát az elemi iskolában.) A milyen érvöl kitűr a magyarokból a löveg, a midőn szabadságról, s fenntartásokról volt szó, a midőn a nemzetek között mint nemzet akartak érvényesülni, olyan löveg születtek természetes folyamaton minden, anyagilag és szellemilag bármiként anyagyonmott nemzetben s ha mindjárt Tizza, minden hívei s talpnyalója hajnalpikardástól esti zsúrúleget, nap mint nap után nem mondanának mást, mint azt, hogy »nincs tő nemzet« mi mégis csak itt vagyunk, bármiként nevezettek is, akár nemzetek, akár nemzetiségek. Nekünk az mindig, vajjon nektek a »nemzet« vagy »nemzetiség« tetszik-e, de adjatok meg nekünk tulajdonukat, hisz másét nem kívánjuk, hisz úgyzólvan koldvula kérjük ama morzányi jogot, a mely jog minket mint Istent-ada úgy illet meg, s mi azt mégis szeretjük s mégis érdemeltük s a mely jog biztosítva van számunkra is ő fölségének felkent jobbjá által!

Minden tő a magyarral egyformán fizeti verejteknek a vérték adóját, minden tő a haza oltárára rakja azt, a mit verejtekével kidolgozott, sőt elmegy a tengeren túra is, hogy nyomorúságos családát elláthassa kenyérfel s megfizethesse kavicsos földjétől az adót, de nem szabad meg anyi joggal sem birnia, hogy a kulturális mezőn egy teperytű jutassanak számára, nem szabad meg anyi joggal sem birnia hazájában, hogy válasszójának panaszaira s kérelmeire, ha a ügyei uracok által rajta elkövetett jogtalanságok ellen panaszodik? Gondokodtak-e nemzetünk verejtekének megadásítására azért, hogy hazájának nyomorult rögt szereti, s azt a tengeren túl szerzett föllérek az uzurasok kezéből kiválogtatja, mondom, azért magyar ábes-könyvet s magyar katechismust nyomtak a kezébe.

Fejezték ki magukat hangosan Európá előtt: csakuk a világot, elfelejtették 1818. szép jelzavait, mert jőlehet volt a magyarországi nemzetek egyenlőségjáról és szabadságról szép törvényük, de az a törvény csak papírosan volt meg, azt most, ime előlüljük s a mi jó van benne azt saját magunk számára tartjuk fenn, s világon kimondjuk, hogy a nem magyaroknak Magyarországon nincs mit keresniük; mi magyarok vagyunk csak nemzet, a nem magyarok azonban csak — néma teremtmények! Fejezték ki így magukat s aztán talán a művelt világ fogja elintézi ama rekursusainkat s ártatlan kérelmeinket, a melyek nálatok felküznek.

Meg vagyok győződve, hogy minden igazságos ember, (fajdalom, saját szememmel ilyen meg nem láttam.) csóvalja e miatt a fejét s agasztja az, hogy

a tótok a kinek véreből Kossuth, Petőfi, Huszár stb. stb. származnak, hogy a magyarok, a kik a hét száraz esztendőben annak a Kossuthnak és Petőfinak kebléből születtek a lelkesedést, a hét bőséges esztendőben a tótoknak egyetlen egy iskolát sem engedtek, a melyben legdrágább kincset: a nyelvüket művelhetnék. Fajdalommal kell elnélni minden igazságos magyarnak a fölött, hogy a midőn a műveltség utáni vágytól hajlott már ember magának fölépítette a kultúra templomait, eljött a magyarországi kormány, a melynek élén persze magyarok állának, és brevi manu romba döntöttek mindent, s a mi nem volt lerombolható azt fölfalagálták. Hiszem, hogy még élni kell nemesszülő magyaroknak, — s ezekhez szölok, — hogy emeljék fel szavukat, a míg még idő van erre, a mi jogaink, kívánalmaink érdekében hogy ne legyünk kénytelenek Európához apellálni ekként: a mi nemzet vagyunk, kulturális életet akarunk élni az Isten szerelmére segítséget rajtunk, mert életünkkel járzanak! Tudom, hogy Európa azután elintézte kérelmeinket, de ebből a legkisebb örömmel épp azoknak volna, a kik a magyar nemzetet az egyenlű magyar állam eszmé szappanbuborékjaival ámitgatták.

De vajjon a muzeumi társaság s a turista-egylet megerősítése tárgyában beadott rekuzsaink s kérelmeink kedvező elintézését már reményelnünk sem lehet? (A licenciaról szantszándékkal nem beszélök, hogy — mondok — homerikus kacaj ne fakadjon ezen nehéz időkben, a melyekben a tótoknak már az irást sem engedik meg.) — A dolgok kedvező elintézését reményeln, azoktól az emberektől reményeln, a kik a szovinizmus mérgével vannak tele s önmagukat a kormányon csupán a megromlott közvélemény segítségével tartják fenn? Azoktól reményeln a tót valamint a kik népszerségüket csupán a megfizetett zsidó újságoknak köszönhetik?

Nehéz már manapság igazságos, humanus tettel várni azoktól az emberektől, a kik nem állanak az erkölcsösök szikláin, hanem az egoizmus szekerén ülnek, magukhoz ölelik a fortunát s a kinek egész politikai létezésük ezen át- és átseppelt szóba foglalható: stréberség.

Nos tehát lásd világot: elvesznek mindent tőlünk s nem adnak semmit, sőt még panaszainkat és kérelmeinket sem intézik el, hanem a szemétkosárba dobják; olyan nagyon jó dolgunk van-e tehát ama magyar abócés könyv mellett, a melynek — ugymond — a kulturába kell bennünket vezetnie? Oly boldog a népünk, hogy még azt sem tudja mi áll az idezésen, mikor kelljen neki a bíróságnál megjelenni s azért mégis csak nyer folyton — iganis nyer: magyar prédikációkat, től nyelvet nem beszélő püspököket, azután nyeri a luteránus autonómia bűzhődő narancsait Prónayék és Baltikék edesizt bünkünkönk föhatósága alatt stb. Van mindennél, csak egy nincs meg: nem hagyják bennünket tótul élni, tótul lélegzeni.

Eh. meghalt Mátyás király, oda az igazság!

H I R E I N K.

— **Nöegyleti közgyűlés.** A Turócmezei Jótékony Nöegylet f. évi december hó 9-én, d. u. 2 órakor tartja a megyeház tereben évi közgyűlést. — A gyűlés napi rendje a következő: 1. Jelentés az egylet működéséről. 2. Pénztári kimutatás. 3. A Beniczky Ruttkay Mária alapítvány kamataitól, a magyar nyelv tanítása ban legjobb eredményt elért 2 néptanító jutalmazása. 4. Indítványok. 5. A hiányzó választmányi tagok megválasztása.

— **A F. M. K. E. szintársulata.** Liptó Szt.-Miklósról írja levelezőnk: Megírta volt, hogy a helybeli magyar társalgási kör megkergte a F. M. K. E. igazgatóválasztmányt, hogy varosunk szinten vétessék be a szini-kerületbe. A kérésnek hely adott és e héten a magyar társalgási kör választmánya a következő feleletet kapta a F. M. K. E. igazgatóválasztmánytól: F. hó 12-én tartott választmányi ülésükből kelt, ma vett b. átiratukra van szerencsénk a tek. Elnökséget tiszteltel arról értesíteni, hogy örömmel intézkedünk ma is az irant, hogy az Egry Kálmán szinigazgató vezetése alatt álló magyar tarsulat Rózsabegyéről két hétre Liptó-Szt.-Miklóstra menjen 12 előadás tartására, miután a bölc. vezetése alatt álló kör nyilatkozatából meggyőződünk, hogy eredeti intézkedésünk téves értesülésen alapult és nemcsak előlétezősödő teljes biztosított merítetünk arra, neve, hogy a tarsulatnak Liptó-Szt.-Miklóson is a legmelegebb partfogásban lesz része. Egyesületünk érdekeit továbbra is nagybecsű támogatásba ajánlja, vagyunk hazafülvöllettel Nyitraán, 1894 november 19. Dr. Kostensky Géza, Crausz István.

— **A Ruttkaiak szinten gyönyörködhetnek holnap, hétfőn, az Egry szintársulatának egyik legsikerültebb előadásában, a »Lemondás« ban.** Meg vagyunk győződve, hogy ott is meg lesz e darabnak s előadásnak az a maradandó hatása, amely nálunk volt. Előre is örvendünk a ruttkaiakkal az ő élvezetüknek.

— **Egy lövésre három vaddisznó.** Folyó hó 2-án vadászati rendzettel Ruttkán, mely alkalommal Bella Mátyás ottani lakos, egy lövéssel három vaddisznót terített fel.

— **Felkérőtünk** annak kijelentésére, hogy a lapunk most számban megjelent »Felvilágosítás« ra alkalmat adott előző közlemény nem felső-stubnyai rendes tudósítónktól érkezett be hozzáknak, ezen felkérésnek ezúttal — kivételesen — eleget tettünk. Ugyan ezen ügygyel kapcsolatosan Höhenrieder Gyula utáni jegyző úrtól az alábbi sorokat vettük: Nagy bámullattal olvastam Holbay Lajos közmöcbánya város, mint kegyuraság által nemrég sötöttséggel megválasztott és a minap

beiktatott felső-stubnyai plébános úr vezetésével felvilágosítás a beiktatás ünnepegyen elmondott és szerinte a jelenlevők által figyelembe sem vett felköszöntőre, — mert hat a kifogásolt felköszöntőt én mondtam el, — melybe a felvilágosító új plébános úr annyi sok tendenciózus dolgot magyarázott bele. Felvilágosításával szemben hasonlóvá nem akarok élni, mert tekintetbe veszem az ő fiatal korát, keves élettapasztalata s csak annyit ismételhettek, hogy egy község csak akkor virulhat, ha az egyházi és világi hatóságok békésen együtt működnek.

— **Az ezredes kiállítása:** pozsonyi kerületi bizottságánál újabb a következők jelentették be az ezen kiállításon való részvételüket: Az I. magyar máriavölgyi palabányatársaság a köfésből nyert nagyob nyers tömböt, ugyanezt hasított minőségben, fedőpalamintát stb. továbbá az ezen iparágban használt szerszámokat fog kiállítani. A Gotfried Lajos-féle pozsonyi gözmalom, mint az országos malomgyesület tagja, az ezen egyesület által rendezendő kollektív kiállításon fog részt venni; szerűszülete tekintetében pedig ugyane cég Kőbányán nagyobb szabású mérőben állít ki. A nagy-szürányi cukorgyár és fémöntő részvénytársaság, továbbá Patényi Konrád, mint a savári cukorgyár tulajdonosa a hazai cukorgyárak által rendezett együttes kiállításon vesz részt. A Freund-féle és Neumann-féle szeredi keményítőgyár, katáng és kukoripára aszaló-vállalat miniatúra aszalónak, továbbá különféle keményítőt és szarított terményeket tartalmazó 25 üvegnek kiállítását jelentette be. Spitzer Mór Széleskötűről a himze-seket, agyagipari és népviseleti tárgyakat most már hivatalosan jelentette be. Ezen tárgyak jegyzékét a háziipari csoportelőadója Dr. Szendrey János személyesen fogja eszközölni. Ugyancsak Spitzer Mór közölte a kerületi bizottsággal, hogy az általa kiállítandó kereskedelmi és gyógynevelési gyűjteményére vonatkozó bejelentési íveket közvetlenül a földművelésügyi min. kir. ministeriumhoz terjesztette be. Spitz Zsigmond Rasztocsnóról borovicákat és szilviumort állít ki. — Roth György pozsonyi töltenygyáros saját kiállítására néve közvetlen érintkezésbe lépett a kiállítás igazgatóságával. Végül Weisz László a borosnyákyó rézharmor és henger-művelő tulajdonosa különféle rézműves arucikkokat fog kiállítani.

— **A loombóli- és osepőlegkezelők tanfolyama,** melyet az állami iparisoknál a nagyméltóságú kereskedelemügyi min. kir. ministerium évenként rendezni szokott, január hó 2-án nyílik meg s március hó végéig tart. E tanfolyamon a gözmozgony (loombóli) s a különféle rendszerű osepőlegkepek szerkezete és kezelése fog tanítani. — Tanulóik felvételnél a 18-ik élet-éveket betöltött, fmi, olvasni tudó lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, továbbá gazdaszisztek, birtokosok, géptulajdonosok. A belépek érkösi bizonyítványt tartoznak előmutatni; a nem önálló munkások ezenkívül, ha munkában állának, a munka adótól kifizandó munkabizonyítványt, ha nem állanak munkában, munkakönyvüket tartoznak bemutatni. — A tandíj 5 frt, a mit előzetesen, a beiratkozás alkalmával kell lefizetni. A beiratkozás f. évi december 15-től január 2-ig tartanak az intézet helyiségében. Budapest, VIII. ker. Népszínház utca. 8. sz. — Vidékiek a tandíj és a bizonyítványok beküldése mellett levélben is iratkozhatnak. — A vidékről jövő tanulóknak január 2-ig nem szűréses személyesen megjelenni az intézetben.

— **Egy kipróbált háziszser.** Minden gondos háziaszony megtudja becsülni egy háziszser értékét, mely mint a régóta Horgony-Pain-Expeller elnevezés alatt ismeretes és jó hírnévnek örvendő Tinct. Caps. comp. meghűlésekül gyorsan és biztosan hat. A Pain-Expeller ennéfoga majdnem minden háztartásban található, különösen oly időben, mikor járványos betegségek, mint a kolera stb. pusztítanak. Az atlestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése, a hásszékelenés is jónak bizonyult. Ezen bedörzsölések megletrően és éleszőten hatnak és csúszos bantalomok is legjobb fájdalom-nyhító hatásnak. Mi ennéfoga mindazokok, a kik még nem ismerik ezen régiógnak bizonyított háziszser, a valódi Pain-Expellert, amál inkább is ajánljhatjuk, a mennyiben arra (40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros uezekben kapható) nagyon olcsó. A tinktura valódisága könnyen felismerhető a »Horgony« védjegyről.

Irodalom.

— **Kereskedelmi Szakoktatás.** Havi folyóirat. Szerkesztő dr. Schack Béla (Budapest, VI. Csengery-utca 57.). Elnözettsi ára egy évre 4 frt. Az előtűnt fekvő 1—2. kettős számmal és szakfolyóiratnak 3. évfolyama indul meg, még pedig most mar az újonnan alakult Kereskedelmi Szakiskolai Tanarok Országos Egyesületének kiadásában. A lap azonban nem csupán az egyesület tagjait érdekelheti, hanem mindenkit, ki a kereskedelmi céltel általában összekötésében van. A munkatársaknak díszes névsora kereskedik róla, hogy e lapnak nemcsak középpontja lesz a kereskedelmi tudományok önálló, hazai irányú fejtegetésének és továbbfejlesztésének. S mint ilyet örömmel üdvözöljük. A most megjelent füzet a keresk. iskolai tanarok debreceni congressusának jegyzőkönyvein kívül, a hol tudvalegőleg az egyesület megalapítását kimondták, érdekes tanulmányokat közöl dr. Szántó Samueltól (A keresk. iskolák szervezete és tanterve), Trautmann Henrikőtől (A keresk. szakiskolai tanarok képzése), a szerkesztőtől (Miből induljon ki a reform?). Ekkert Antalótól (A calculus-osztogató rendszer eltörlése), dr. Lengyel Alajostól (A vegytan, áruismeret és iparműtan tanítása), Novák Sándortól (Szaktanárjelöltek írásbeli témái), Bogyó Samutól (Indirect váto arbitrage), dr. Simonyi Jenőtől (Újabb földrajzi adatok. — A szerkesztő közli a keres-

kedelmi szakiskoláknak (akadémiaiknak és keresk. középiskoláknak) az 1894/5-iki iskolai évre vonatkozó statisztikai adatait is. Megtudjuk ezekből, hogy Magyarország ma 33 ilyen intézet van s bennök 359 tanár 4551 tanuló tanít. A füzetet nagyon gazdag, a külföldi szakművekre is kiterjedő Irodalom rovat s érdekes Krónika fejezi be.

— **Milleniumi Magyar Történelem.** Az Athenaeum r. társaság kiadásában és Szilágyi Sándor szerkesztésében megjelent »A magyar nemzet története« tiz kötetes nagy munkának (milléniumi kiadás) most jelen meg a harmadik füzet mely pazar fényű kiállítására néve valóságos meglepetés számba megy még az előző két díszes füzet után is. A mint a bortéklapot felütjük, rögtön Munkácsy Mihálynak »Honfoglalás« című immár világhírű festményének remek aquarelljén akad meg szemünk, melyet a nagy mestera utolsó vázlata után Szendrői festett. Rögtön utána az aquinumi amphitheatraron látképe következik sikerült fénynyomtatásban is oly tiszta előállításban, hogy ennek az ó-budai, eddig még minálunk köllőleg nem méltított történelmi kincsünknek legkisebb pontja is azonnal felismerhető. Ezen remek műmellekletek megtekintése után mohón vágyuk fel a füzetet, mely tele van szebbnél szebb, sikerült szöveg közbe nyomtatott metszetekkel. Így mindjárt az első lapon találunk egy szép díszítet a IX. századból, majd ezen a lapon meg a pompás iniciálét is megtekintjük, a második lapon Nagy Károlynak az aacheni székesegyházban örözt kardjának sikerült rajza látható, ezután I. Miklós pápa ólom-bullájának sikerült hasonmása, az egyház és álma symbolikus képe, mely a Lateránban örözt, IX. századból eredeti mozaik képek tiszta szép fénynyomata; azután egy nyugatrómai (franka) császár képe látható III. Ottó császár evangéliumok könyvéből. A szöveg közé nyomott nagyobb képek még, a melyek X. századból lovas, majd gyalogos harcosokat ábrázolnak, Német-Ovár látképe, mely az avar-frank határon fekszik; kisebb képek I. Basilius, Konstantin Porphyrogenetos és II. Kómanos pénzei; II. (Német) Lajos pecsétje, a horvát öskeresztény emlékek, a zalavári öskeresztény emlékek stb. A szöveg Marczali Henrik: Vezérek kora művének folytatása. Ebben a füzetben a Honfoglalás tárgyalása kezdődik s az egyes fejezetek Európát a magyarok bevándorlása korában és Pannoniát a magyarok bejövetelének tárgyalják. Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetés évenegyre, mely alatt 12 füzet jelenik meg, 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Megrendelhető minden könyvkereskedésben és a kiadó Athenaeumban.

— **A Szalay-Baróti-féle »Magyar nemzet története«** ből most jelent meg a harmadik füzet, mely a germánok, az avarok és a frank-szlávok Magyarországon való uralmának tárgyalása után áttér a magyarok őstörténetére, különösen pedig a magyar nemzet eredetének és őshazájának ismertetésére. A szöveg most is kiválik amaz egyszerű és világos stílusával, mely menten minden tudományos s allangtöl, forrás-idezzétől, csilálgos jegyzettől stb. tisztán a művelt nagy közönséget és nem a történettudósok szűk körét tartja szem előtt. A füzet illusztratív díszbe pedig ezúttal is oly gazdag, hogy e részben még magyar vállalat nem multa felül. A füzetben foglalt képek közül kiemeljük az osztrák ferfiák és osztrák nők két csoportképét, melyek a néhai Pápai Károly 1888—9-iki tanulmány-úta alkalmával eszközölt eredeti fölvetel nyomán készülték és melyek meg schol reproduktív módon voltak. Nagyon érdekesek az ugor néptípusok rajzai is, valamint a magyarok és hazájáról való tájképek. A szövegbe nyomtatott képeknek kívül a kiadásig még két külön műmellekület is nyujt: az egyiknek a Trajan-ozslap domborművének két részlete látható: »Trajan sergével atkel a Dunán« és »Harc rómaiak és dakok között«. A másik egy rendkívül sikerült, szingazdag ábrázolata Szent István koránájának, talán a legjobb chromolitografikus munka, mely eddigéleg magyar műhelyből kikerült. Maga e külön műmellekület bolti ára is háromszor akkora, mint az egész füzeté, mely 30 krért kapható minden könyvkereskedésben. A mű előfizetési ára: 1/4 évre 6 füzet 1.80, 1/2 évre 12 füzet 3.60, 1 évre 24 füzet 7.20.

N y i l t t é r.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.)

— **Báli-selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 ft 65 krig valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 ft 65 krig — sima, eszikozott, kockázott, mintázó t. damaszott stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta) és 2000 különböző szín s áryalaban) postabér és vanntessen a Privát-megrendelői lakására szállít: H e n n e b e r g G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.**

Patkányhalál

(Tsmisch Félix, Doltzsch)

a legjobb szers, mely által patkányok és egerek gyorsan és biztos sikerrel irtathók ki. Embereknek és háziállatoknak veszélytelen.

Kapható csomagokban a 30 kr. és a 60 krért a znlóváraljall gyógyszerárban

Főnyeremény esetleg 500,000 márka
 Nyujtsunk kezét a szerencsének!
 A nyereményekért az állam kezességével
 Előadás: december 13-án.

Felhívás

a Hamburgi állam kezessége alatt álló nagy pénz-lutri esetleges nyereségeinek részvételére, melynél

10 millió 868,900 márka

okvetlenül nyerendő.

Ezen előnyös pénzlutri nyereményei, mely természetesen csak 110,000 sorsjegyet tartalmaz, a következők: A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márka. Nyereményj 300,000 márka 46 nyeremény 45,000 márka 1 nyeremény 300,000 márka 406 nyeremény 4,300 márka 1 nyeremény 100,000 márka 206 nyeremény 3,000 márka 2 nyeremény 75,000 márka 702 nyeremény 1,000 márka 1 nyeremény 70,000 márka 1320 nyeremény 400 márka 1 nyeremény 65,000 márka 20 nyeremény 300 márka 1 nyeremény 60,000 márka 180 nym. a 200, 150 márka 1 nyeremény 55,000 márka 3843 nyeremény 150 márka 2 nyeremény 50,000 márka 6994 nym. a 134, 100, 98 márka 1 nyeremény 40,000 márka 6846 nym. a 69, 42, 20 márka 3 nyeremény 20,000 márka 55.100 nyeremény, 21 nyeremény 10,000 márka összesen: melyek néhány hónap múlva részben biztosan kerülnek sorsolás alá

Az 1-50 osztályú főnyeremény 50,000 márka, mely a 2-ik osztályban 50,000, a 3-ik osztályban 40,000, a 4-ik osztályban 35,000, az 5-ik osztályban 30,000, a 6-ik osztályban 25,000, a 7-ik osztályban 20,000 és a nyereményjával 300,000, esetleg 500,000 márkára emelkedik.

Az első nyeremény-húzására, melynek határideje 1894 december 13-ára hatóságilag állapított meg,

az egész eredeti sorsjegy ára csak frt 3.50 a fél eredeti sorsjegy ára csak frt 1.75 a negyed eredeti sorsjegy ára csak frt .40

Mindegyik részvételnek a megtörtént húzás után azonnal ingyen megküldték a hivatalos sorsolási listajom. Sorsolási tervek állami czimrel, melyekből a betétek és a 7 osztály nyereményeinek felosztási kiütnek, előzetesen küldetnek ingyen.

A nyeremények kifizetése és szétköltsége egyenesen a feléhez, általában a legnagyobb titoktartás mellett és pontosan eszközöltetik.

Megrendeléseket postautalvány vagy ajánlott levél útján kérek.

A húzás közelgő határideje miatt megrendelések azonnal, de legkésőbb

f. é. december 13-ig

bizalmasan eszközöltetik a következő cégnél:

Joseph Heckscher,

Banquier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

Ezennel bátorodunk a t. c. közönség b. tudomására hozni, hogy a

legjobb hírnevű

cipőgyár főraktárát

átvettük, minél fogva ama kellemes helyzetben vagyunk, hogy kiváló jó minőségű

férfi-, női- és gyermekcipőket egyévi jótállás mellett, olcsó áron ajánlhatunk.

Egyben van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy az időny előrehaladottsága miatt, összesen

téli-cikkeinket mélyen leszállított árakon adjuk el.

A t. közönség b. parffogását kéri (tisztelettel)

Grossmann József fia

Turóc-Szent-Mártonban.

Üzlet-megnyitás.
 Több évi fővárosi működésem után, Stubnya Fürdőben saját hazamban

női szabó-üzletet nyitottam.

Ajánlom magamat a n. t. hölgyeknek mindennemű, a szakmamba vágó öltözékek, jaquetek, köpönyegek stb. a legelgészségs, gyors és olcsó áron való elkészítésére.

Levelező-lapon történt felszólításra elküldöm divat-mintáimat és divat-naplóimat; ha székséges, a közelben lakó hölgyekhez igen szívesen elmegek személyesen.

A nagybecsült közönség kegyes parffogását kikerve, vagyok

Stubnya-Fürdőn, 1894 november hóban.

Kiváló tisztelettel

Reschetár János, női-szabó.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

Bécsben, L., Singerstrasse 15. sz. a. „zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsokek, ezelőtt általános labdacsokek neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsokek csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsokek általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házszerzől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsokek házszerzől ajánlataknak és ajánlataknak minden elő hajónak, melyek a rozsz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epa-zavarok, májbetegségek, köhögések, aranyér, békletlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak végségségs s az abból eredő bajoknak is: így sápkór, idegségségsből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsokek oly könnyen hatnak, hogy a legesékélyebb fájdalmak nem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hájáról, melyet a labdacsokek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egégségsük visszanyerése folytán hozták intéztek, ezen helyen csak néhánysz említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokek egyszerű használatát, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893 április 30.

Tisztelt Pserhofer Ur!
 Legyen olyan szíves és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön föltűnőhatatlan vértisztító labdacsokból utánvételel. Fogadják ez utón is a legmelyebb köszönetemet labdacsocai csodahatásáért. — Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferenc, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887 szept. 12.

Tekintetes Ur!
 Isten akaratá volt, hogy ön labdacsocai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. Ön gyermekágyban megháldtam, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni, és bizonyára már a holtak közé volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacsocai engem nem mentek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsokek engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egégségsük visszanyerésére segítségül szolgáltak. — Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887 november 9.

Melytől tisztelt Ur!
 A legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagyménem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vizkórásban, már életét is megunta, melyről egyhátként le is mondott, midőn véletlenül egy doboz kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsokból s azoknak állandó használatát folytán tökéletesen gyógyult. — Legjobb tisztelettel Weinzeittel Josefa.

Eichengrabent, GGóh mellett, 1889 márc. 27.

Tekintetes Ur!
 Alulírott ismételn kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsokból. El nem mulasztatom legnagyobb elismeréssel kifejezni ezen labdacsokek értéket és azokat, a hol csak alkalom nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hájáratom tetszészerinti használatára ön ezennel felhatalmazom. — Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilázia, 1888 okt. 8.

T. Ur!
 Felkérnem, miszerint az ön vértisztító labdacsokból egy csomagot 5 dobozzal küldeni szíveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsocai köszönetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsokek nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsokek csakis a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszer-tárban, Bécsben, L., Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsokot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben hat doboz tartalmazatik, 1 frt 5 kbra kerül; bérmentelen utánvételel, küldésel 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el. Az ország előbbeni bekiadásánál (mi legjobban posta utalványon eszközöltetik) bérmentes küldésel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kbra kerül. — Kaphatók Török József gyógyszer-tárban, Budapestben.

N. B. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsokek a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kériek csak Pserhofer

Véd-jegy.



Kitűnőnek és megbízhatónak ismert bor-kivonatunkat

melegben ajánljuk.

Eredeti gyári árjegyzék szerint kapható:

SOLTÉSZ L.

fűszerkereskedő-cégnél Turóc-Szt.-Mártonban.

Valóságáért az alatt jelzett igazgatóság szavatol.

Tokaj-hegyaljai cogaoggyár-részv.-társ.

S. A. - Ujhely.

Dr. Nyomarkay Odón, Székely Elek, Zempléni megye kiskörhá orvosa. ügyvéd.

Figyelem a fenti védjegyre!!

Richter-féle Tinct. capsici comp.-i

(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — közhírt ezen igazán biztos hatású házszer, nagy elterjedésű és általános kedveltségű. Ki a Tinct. capsici comp.-i (Horgony-Pain-Expellert) készvényét, csomag (tagzsagatásnál), keresztes-otfajásnál, csip-fogfájásnál, csip-fájdalomnál, fájdalomcsillapító beborzoltatásnál alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt megheleskél, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult házszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt 20 kr. üvegekben. — Kapható a gyógyszer-tárban, Budapestben: Török József gyógyszer-tárban.

Csak a „Horgony“ védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók. Richter-féle gyár Rodolstadtban, Thür.